

КАРАР

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы
Наратлы-Кичу авыл жирлеге Советы

« 15» декабрь 2023 ел

№ 2

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы
«Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия булу,
аннан файдалану, идарә итү hәм эш итү тәртибе буенча
нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, муниципаль мөлкәтне нәтижәле файдалану максатларында, Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының Наратлы Кичу авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия булу, алардан файдалану, идарә итү hәм эш итү тәртибен, 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. «Минзэлэ муниципаль районының Наратлы-Кичу авыл жирлеге милкендәге мөлкәт белән идарә итү hәм эш итү тәртибе турында» Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының 15.12.2016 № 3 Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районының Наратлы-Кичу авыл жирлеге Советы каарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарар рәсми басылып чыгарга тиеш.
4. Элеге каарарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе hәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча дайими депутат комиссиясенә йөкләргे.

Жирлек башлыгы, Совет рәисе

И.М.Вәлиев

Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль
районының Наратлы-Кичу
авыл жирлеге Советы 15
декабрь 2023ел № 2 қаарына
кушымта

Нигезләмә

«Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы- Кичу авыл жирлеге»МБ милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында»

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән. » Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2001 елның 21 декабрендәге №178-ФЗ Федераль закон,» дәүләт һәм муниципаль милекне хосусыйлаштыру турында «2006 елның 3 ноябрендәге №174-ФЗ Федераль закон,» автоном учреждениеләр турында «2006 елның 26 июлендәге №135-ФЗ Федераль закон,» Конкуренцияне яклау турында «Татарстан Республикасы Законы белән 06.08.2008 №71-ТРЗ» Муниципаль милектә булган мөлкәтне чикләү белән бәйле мәсьәләләрне хәл итү тәртибе турында «Татарстан Республикасының 28.07.2004 № 45-ТРЗ» Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында " гы законы белән, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы- Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы- Кичу авыл жирлеге Советының 10.03.2016 ел № 1 қаары белән расланган

1.2. Муниципаль милектән нәтижәле файдалануны тәэмин итү, шулай ук аны алга таба үстерү өчен хокукий һәм икътисади база булдыру максатларында әлеге Положение Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы- Кичу авыл жирлеге» муниципаль милеккә ия булу, файдалану, идарә итү һәм аның белән идарә итү тәртибен билгели.

1.3. Элеге Нигезләмә белән түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) муниципаль мөлкәтнең составы;
- 2) муниципаль милеккә ия булу, файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итүнең төп максатлары һәм бурычлары;
- 3) муниципаль мөлкәткә, шул исәптән муниципаль учреждениеләргә беркетелгән оператив идарә хокукинда, шулай ук муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибе;
- 4) хужалык жәмгыятыләренең устав капиталларында муниципаль берәмлекнең акцияләре (өлешләре) белән идарә итү һәм эш итү тәртибе;
- 5) муниципаль милекне исәптән төшерү тәртибе;

6) муниципаль мөлкәтне исәпкә алу тәртибе һәм аннан файдалануны тикшереп торуны гамәлгә ашыру тәртибе.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче авыл жирлеге бюджеты чаралары белән эш итүгә кагылмый.

1.4. Муниципаль милектә булган милек муниципаль бюджет учреждениеләренә Россия Федерациясенең гражданлык законнары һәм әлеге Нигезләмәгә ярашлы рәвештә оператив идарә итү хокуқында беркетелә.

Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мөлкәт Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының Наратлы-Кичү авыл жирлеге казнасы составын тәшкил итә.

1.6. Муниципаль милектә түбәндәгеләр булырга мөмкин:

1) жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәэммин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

2) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мөлкәт, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очракларда;

3) жирле үзидарә органнарына федераль законнар белән бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәклө мөлкәт;

4) муниципаль берәмлек чикләрендә жирлекләрне электр - һәм газ белән тәэммин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

5) муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, шулай ук мондый автомобиль юлларына хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән мөлкәт;

6) пассажирлар транспорты һәм муниципаль берәмлек территориясендә жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен билгеләнгән башка мөлкәт;

7) муниципаль берәмлек территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтиҗәләрен кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән мөлкәт;

8) муниципаль берәмлек территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны оештыру өчен билгеләнгән мөлкәт;

9) мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне тәэммин итү, шулай ук каникул вакытында балаларның ялын оештыру һәм һәркемгә мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне тәэммин итү өчен билгеләнгән мөлкәт;

10) муниципаль берәмлек территориясендә ашыгыч медицина ярдәме курсәтү (санитар-авиация ярдәменнән тыш) өчен билгеләнгән мөлкәт,

амбулатор-поликлиника, стационар-поликлиника һәм хастаханә учреждениеләрендә, йөклелек чорында, бала тапканнан соң хатын-кызларга медицина ярдәме күрсәтү өчен беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтү;

11) көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәрту өчен билгеләнгән мәлкәт;

12) архив фонdlары, шул исәптән жир төзелеше һәм шәһәр төзелеше документлары кадастры, шулай ук күрсәтелгән фонdlарны саклау өчен билгеләнгән мәлкәт;

13) муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен киrәkle мәлкәт;

14) федераль законнар нигезендә муниципаль берәмлекнең муниципаль милкенә кертелгән жир кишәрлекләре;

15) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге буалар, су белән алмаштырылган карьеrlар;

16) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» МБ территориясендә жирле әhәмияттәге дәвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

17) муниципаль берәмлек составына керүче жирлекләрне, жирле үзидарә органнары белән Килешүләр булганда, ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләрен күрсәтү өчен билгеләнгән мәлкәт;

18) муниципаль берәмлек территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен билгеләнгән мәлкәт;

19) халыкны һәм муниципаль берәмлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау оештыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

20) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау өчен билгеләнгән мәлкәт;

21) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарләре) тарихи-мәдәни әhәмияттәге категориясенә бәйсез рәвештә;

22) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» МБ территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү өчен билгеләнгән мәлкәт, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү өчен;

23) муниципаль берәмлек территориясендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән мәлкәт.

2. Муниципаль мөлкәткә ия булу, аннаң файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль милектәге объектларга хужа булуның, алардан файдалануның, идарә итүнең һәм аның төп максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- 1) муниципаль берәмлекнең матди-финанс хәлен нығыту;
- 2) социаль-икътисадый үсеш өчен кулланыла торган муниципаль милектәге мөлкәтне үрчетү һәм аның торышын яхшырту;
- 3) авыл жирлеге бюджеты керемнәрен арттыру;
- 4) башка максатлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль хокукый актлар нигезендә.

2.2. Әлеге нигезләмәнең 2.1 пунктында билгеләнгән максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычлар билгеләнә:

- 1) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына салым булмаган кертемнәрне, файдаланылмый торган муниципаль милек объектларын граждан әйләнешенә жәлеп итү, алардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру исәбенә арттыру;
- 2) муниципаль милекне саклап калу һәм үрчетү, биләү, файдалану, идарә итү һәм эш итү Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына керемнәрне, шулай ук халыкның ижтимагый ихтыяжларын тәэмин итү өчен кирәклे мөлкәтне жәлеп итүне тәэмин итә;
- 3) муниципаль милек структурасын оптимальләштерү;
- 4) хужалык жәмгыятыләрендә муниципаль учреждениеләрнең мөлкәти комплексларыннан, муниципаль берәмлекнең акцияләр өлешләреннән (пакетларыннан) керемнәр алу;
- 5) муниципаль милекне предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетү, аны ышанычлы идарәгә, түләүсез (тиз арада) файдалануга, арендага, карап тотуга (хезмәт күрсәтүгә) h. б. ш. ларга тапшыру шартларының үтәлешен контролльдә тоту, шулай ук сату-алу шартларының, муниципаль милекне хосусыйлаштыру планнарының үтәлешен контролльдә тоту;
- 6) муниципаль милеккә ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итүнең хокукый базасын камилләштерү, муниципаль мөлкәт белән нәтижәле идарә итүне, идарә итүне һәм эш итүне, базар инфраструктурасын һәм икътисадның дәүләтнеке булмаган секторын үстерүне тәэмин итә торган кирәклө оештыру һәм финанс шартларын формалаштыру;
- 7) муниципаль мөлкәтне һәм аның хәрәкәтен өлешләп исәпкә алу;
- 8) Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары,

муниципаль хокукий актлар нигезендә башка бурычлар.

3. Муниципаль милекне формалаштыру

3.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичү авыл жирлегенең муниципаль милек исәбе муниципаль милек реестрында алыш барыла, ул муниципаль милектәге исәпкә алу объектлары (биналар, корылмалар, күчемле мәлкәт, жир кишәрлекләре) турында мәгълүматны чагылдыра.

Муниципаль милек реестрына объектлар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча кертелә:

1) Россия Федерациясенең дәүләт милкен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм муниципаль милеккә билгеләгәндә, гамәлдәге Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән түбәндәгеләрдә:

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» муниципаль милкенә федераль милек объектларын тапшыру,

- Татарстан Республикасы дәүләт милке объектларын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» муниципаль милкенә тапшыру;

2) яңа төзелгән объектларны муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән файдалануга тапшырганда;

3) граждан-хокукий алыш-бирешләр нәтижәсендә мәлкәт сатып алганда (сату-алу шартнамәләре нигезендә, менла, бүләк) яисә Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган алыш-бирешләр нәтижәсендә;

4) муниципаль милектән файдалану нәтижәсендә продукция, жиләк-жимеш һәм керемнәр алу юлы белән;

5) хужасыз күчемсез әйберләрне муниципаль милек дип тану турыйнагы суд карары нигезендә.

4. Муниципаль мәлкәт милекчесенең вәкаләтләре

4.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге башкарма комитеты үз вәкаләтләре чикләрендә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичү авыл жирлеге» МБ милкендәге муниципаль мәлкәт белән идарә итүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарәнен дайми эшләүче органы булып тора.

4.2. Муниципаль мәлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибе Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты компетенциясенә керә.

4.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичу авыл жирлегенең башкарма комитеты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы- Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, «Наратлы- Кичу авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия, файдалана, идарә итә һәм муниципаль мөлкәт белән эш итә.

4.4. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичу авыл жирлеге Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичу авыл жирлеге Советы билгеләгән тәртип нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

- гамәлдәге федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы- Кичу авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.5. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичу авыл жирлеге Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

- үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль милек объектлары белән идарә иту һәм эш иту;
- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль милек объектлары реестрын алып бару;
- муниципаль мөлкәтне файдалану нәтижәлелеген анализлау;
- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Наратлы-Кичу авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның фаразлау планын гамәлгә ашыру;
- хосусыйлаштырыла торган предприятиеләр, оешмалар мөлкәте составын булдыру;
- муниципаль милекне инвентаризацияләү үткәрү;
- мөлкәт сату буенча ачык аукционнарны оештыру һәм үткәрү;
- муниципаль милеккә карата милеккә ия булу һәм (яки) файдалану хокукларын күчерүне күздә тоткан шартнамәләр төзү хокукуна ачык конкурслар оештыру һәм үткәрү;
- муниципаль казна мөлкәтен арендалаучы хокукун гамәлгә ашыру;
- муниципаль милек белән ышанычлы идарә иту, арендага бирү, түләүсез (тиз арада) файдалану, карап totu (хезмәт күрсәтү), муниципаль милек белән ышанычлы идарә шартнамәләренең, муниципаль милеккә карата ия булу һәм (яки) файдалану хокукларын күчерүне күздә тоткан башка шартнамәләренең

үтәлешен контролъдә тотуны гамәлгә ашыру;

- муниципаль мәлкәтне оператив идарә итү хокукуында беркетү, түләүсез (вакытлыча) файдалануга тапшыру, муниципаль мәлкәтне ышанычлы идарә итүгә, карап тотуга (хезмәт күрсәтүгә) тапшыру, шулай ук аның сакланышын һәм нәтижәле файдалануын тикшереп тору;

- муниципаль мәлкәтне алга таба куллану өчен яраклы булмаган санны юкка чыгару;

- бурычлы муниципаль предприятиеләрнең эшчәнлеге турындагы мәсьәләләрне хәл иткәндә милекченең мәнфәгатьләрен тәкъдим итү.

- милекнең катнаш рәвеше булган акционер жәмғиятъләрнең идарә органнарында мәнфәгатьләрне тапшыру;

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичу авыл жирлеге Башкарма комитеты күрсәтмәсе нигезендә муниципаль мәлкәтне залогка тапшыру.

5. Муниципаль мәлкәтне исәпкә алу

5.1. Муниципаль мәлкәтне исәпкә алу муниципаль милек реестрын алып бару юлы белән гамәлгә ашырыла.

5.2. Муниципаль милек реестрында исәпкә алу объектлары булып тора:

-муниципаль милектәге күчемсез милек (бина, төзелмә, корылма яки төзелеп бетмәгән төзелеш объекты, жир участогы, торак, торак булмаган бина яки жир белән нык бәйләнгән бүтән объект, аның билгеләнешенә зиян китермичә күчүе мөмкин түгел, йә закон белән күчемсез милеккә караган башка мәлкәт);

- муниципаль милектәге күчемле мәлкәт, акцияләр, хужалык жәмғиятенең яисә ширкәтнең устав (жыелма) капиталындағы өлешләр (кертемнәр) йә күчемсез мәлкәткә карамаган башка милек, аның бәясе тиешле муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары каарларында билгеләнгән күләмнән артып китә, шулай ук автоном һәм бюджет муниципаль учреждениеләренә беркетелгән һәм «Автономияле учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрендәге №174-ФЗ Федераль закон нигезендә билгеләнгән аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт.

5.3. Гамәлдәге законнар нигезендә һәм тәртиптә сатып алынган муниципаль милек аны сатып алган (файдалануга тапшырган) көннән бер ай вакыт эчендә муниципаль милек реестрына кертелгән булырга тиеш.

5.4.Муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мәлкәт объектларына ия юридик һәм физик затлар ел саен Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичу авыл жирлеге Башкарма комитетына әлеге исәпкә алу объектларының үзгәрешләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

5.5. Муниципаль мөлкәт тарафыннан аны муниципаль милек реестрына көрткәнчө боерыклар рөхсәт ителми.

5.6. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2011 елның 30 августындагы №424 боерығы нигезендә алып барыла жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль мөлкәт реестрларын алып бару тәртибен раслау».

5.7. Муниципаль милек объектларыннан файдалануны алар максатлары нигезендә тикшереп торуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты башкара.

6. Муниципаль мөлкәт белән алыш-бирешләр башкару

6.1. Муниципаль мөлкәткә карата граждан законнарына каршы килми торган килешүләр башкаралырырга мөмкин:

- 1) сату-алу;
- 2) альшу;
- 3) түләүсез тапшыру;
- 4) арендалар;
- 5) залог;
- 6) түләүсез (ашыгыч) файдалануга;
- 7) ышанычлы идарә итү;
- 8) эчтәлек (хезмәт күрсәтү);
- 9) концессион килешүләр;
- 10) әйбер хокукларын билгеләү, үзгәртү һәм туктату белән бәйле башка килешүләр.

7. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру

7.1 Муниципаль мөлкәттән түләүсез файдалану шартнамәләрен төзү гамәлдәге законнар нигезендә конкурслар уздыру нәтиҗәләре буенча гына гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мөлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә түләүсез файдалануга бирелергә мөмкин.

7.2. Муниципаль мөлкәтне түләүсез файдалануга тапшыру турындагы карап Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районаны Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукый акты тарафыннан кабул ителә.

7.3. Муниципаль милектән түләүсез файдалану шартнамәсе буенча суд карапын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районаның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты тапшыра.

7.4 Түләүсез файдалану шартнамәсенең гамәлдә булу вакыты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районаны Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукый акты белән билгеләнә.

7.5. Түләүсез файдалану шартнамәсе гамәлдә булу тәмамлангач, муниципаль милекне алга таба куллану турында каар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукый акты белән кабул ителә.

8. Муниципаль залог фондын төзү hәм алардан файдалану тәртибе

8.1. Муниципаль инвестиция программаларын hәм активлар проектларын тәэммин итү максатларында төзелгән кредит шартнамәләре буенча муниципаль берәмлекнең йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү муниципаль залог фондының төп билгеләнеше булып тора. Элеге пунктта каралган башка максатларда кредит шартнамәләрен төзү рөхсәт ителми.

8.2. Муниципаль залог фонды объектлары муниципаль милек, шул исәптән күчемсез милек, hәм (яки) эйләнештән алынган мәлкәттән, шулай ук башка затка закон белән тыелган таләпләрдән hәм хокуклардан тыш, мәлкәт хокуклары (таләпләр) булырга мөмкин.

Залог фондына түбәндәге муниципаль объектлар кертелергә мөмкин:

1) күчемсез милек объектлары, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният объектларыннан тыш (шул исәптән мәгариф оешмалары, мәдәният hәм сәламәтлек саклау оешмалары карамагындағы биналар hәм корылмалар);

2) Хужалық жәмгыятыләренен устав капиталларында пакетлар (өлешиләр, кертемнәр);

3) күчемле милек.

Муниципаль залог фондының барлык объектлары муниципаль милек булып тора.

Муниципаль залог фонды объектлары исемлеге Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Советы карары белән раслана.

8.3. Муниципаль залог фонды объектларын бәяләү гамәлдәге законнар нигезендә бәйсез бәяләү оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

9. ышанычлы идарәгә муниципаль мәлкәт тапшыру

9.1. Оператив идарәдәге объектлардан тыш, муниципаль мәлкәт ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль мәлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәләрен төзү конкурслар яисә аукционнар уздыру нәтижәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мәлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә генә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.3. Муниципаль мәлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру турындағы каар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлегенең Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

9.4. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәткә ия булу аркасында барлыкка килә торган жиләк-жимеш һәм керемнәр, ышаныч белән идарә итү шартнамәсендә билгеләнгән чикләрдә һәм шартларда, бюджетка күчерелергә тиеш.

10. Муниципаль мөлкәт исемлеге

10.1. Муниципаль мөлкәт исемлеге төп фондларны исәптән чыгару тәртибе турындагы нигезләмә һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) гамәлгә ашырылмаган төзү буенча чыгымнар нигезендә башкарыла.

10.2. Алга таба эксплуатацияләү өчен яраксыз муниципаль мөлкәт исемлеген Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичү авыл жирлегенең Башкарма комитеты төп фондларны исәптән чыгару тәртибе һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) төзелмәгән төзү чыгымнары турындагы нигезләмәдә күрсәтелгән гаризага күшүмтә итеп бирелгән документлар нигезендә гамәлгә ашыра.

11. Бүләкләнә торган мөлкәтне муниципаль милеккә алу

(иганә итү)

11.1. Бүләк алу (бүләктән баш тарту) турындагы каарны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичү авыл жирлегенең Башкарма комитеты кабул итә.

11.2. Билгеләнгән билгеләнүгә ярашлы рәвештә файдалану шарты белән мөлкәтне иганәләгәндә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Наратлы-Кичү авыл жирлегенең башкарма комитеты иганә милкен файдалану буенча барлык операцияләрне аерым исәпкә ала.

12. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру, муниципаль берәмлекләр арасында

12.1. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру муниципаль берәмлек тарафыннан норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль берәмлекләр арасында муниципаль мөлкәт тапшыру федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Муниципаль милекнен хужасызлыкка хокукуын тану күчемсез эйбер

13.1. хужасыз күчемсез эйберләр Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты гаризасы буенча күчемсез мөлкәткә хокукны дәүләт теркәвенә алучы орган тарафыннан исәпкә алына.

13.2.Хужасыз күчемсез әйбер исәпкә қуелган көннән соң бер ел узгач, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты әлеге әйбергә муниципаль милек хокукуын тану турында дәгъва гаризасы белән судка мөрәжәгать итә.

13.3. Суд карары муниципаль милекнең күчемсез милеккә хокукуын дәүләт теркәвенә алу һәм муниципаль милек реестрына кертү өчен нигез булып тора.

14. Муниципаль мөлкәтнең идарә, эш итү һәм аңа ия булуын тикшереп тору

14.1. Муниципаль мөлкәт идарәсен һәм аның карамагын тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль мөлкәткә ия булуны һәм алардан файдалануны тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы-Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тикшерүләр үткәру регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

14.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Наратлы- Кичү авыл жирлеге Башкарма комитеты муниципаль учреждениеләр, шулай ук башка юридик затлар эшчәнлегенә гамәлдәге законнар қысаларында муниципаль мөлкәтнең билгеләнешен һәм сакланышын тикшереп тору өлешендә документаль һәм башка тикшерүләр билгели һәм үткәрә.

14.4. Муниципаль учреждениеләр, башка юридик затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итүнең барышы турында кирәkle документлар һәм белешмәләр тапшырырга тиеш.